

מגמות בכלכלת ענף החלב

כנס מדעי הבקר

שאול צבן

צנובר

דצמבר 2018

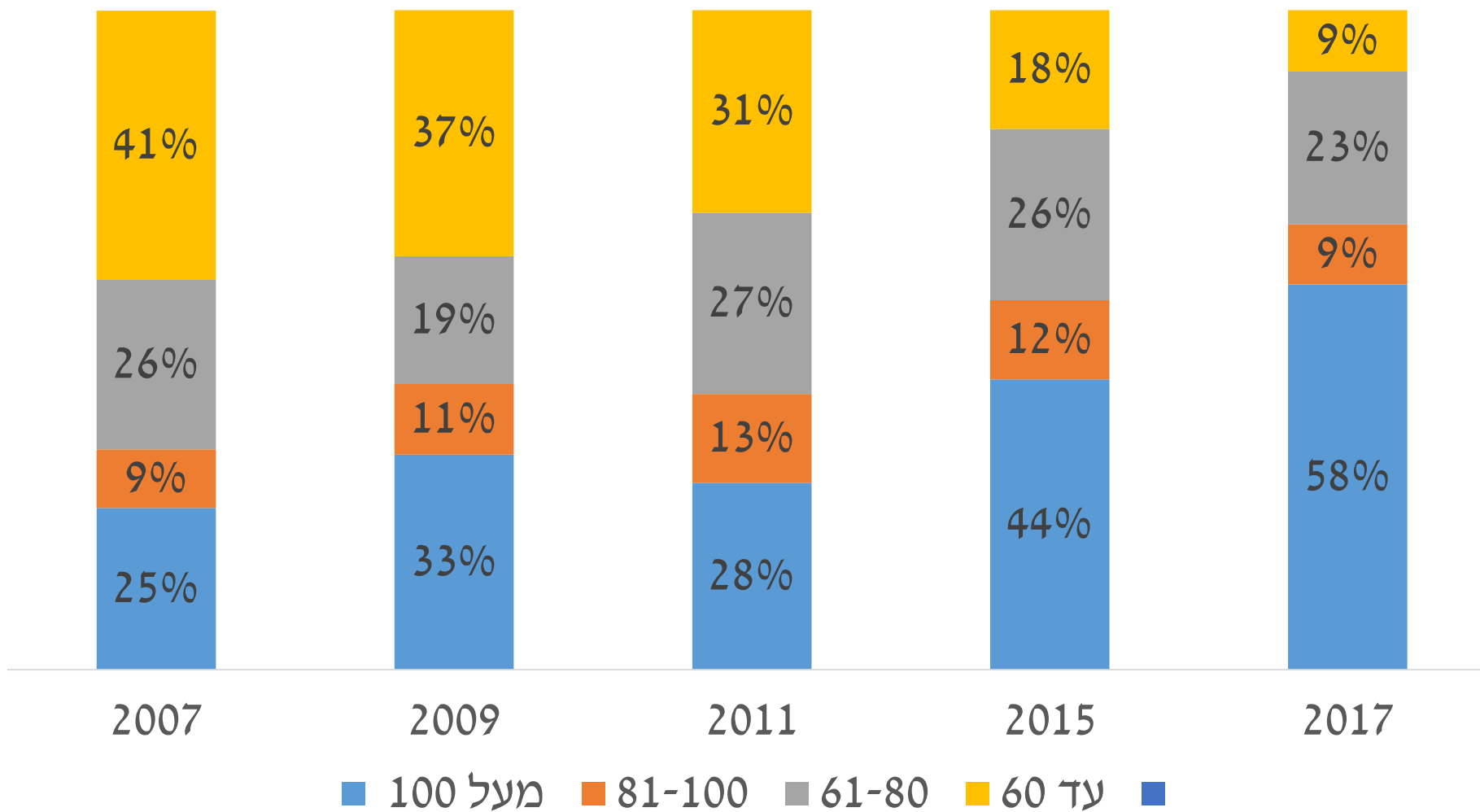
1. מגמות רב שנתיות בענף החלב
2. האם יש יתרון לגודל?
3. האם אנחנו חוזרים על טעויות האיחוד האירופי?

מגמות בענף החלב

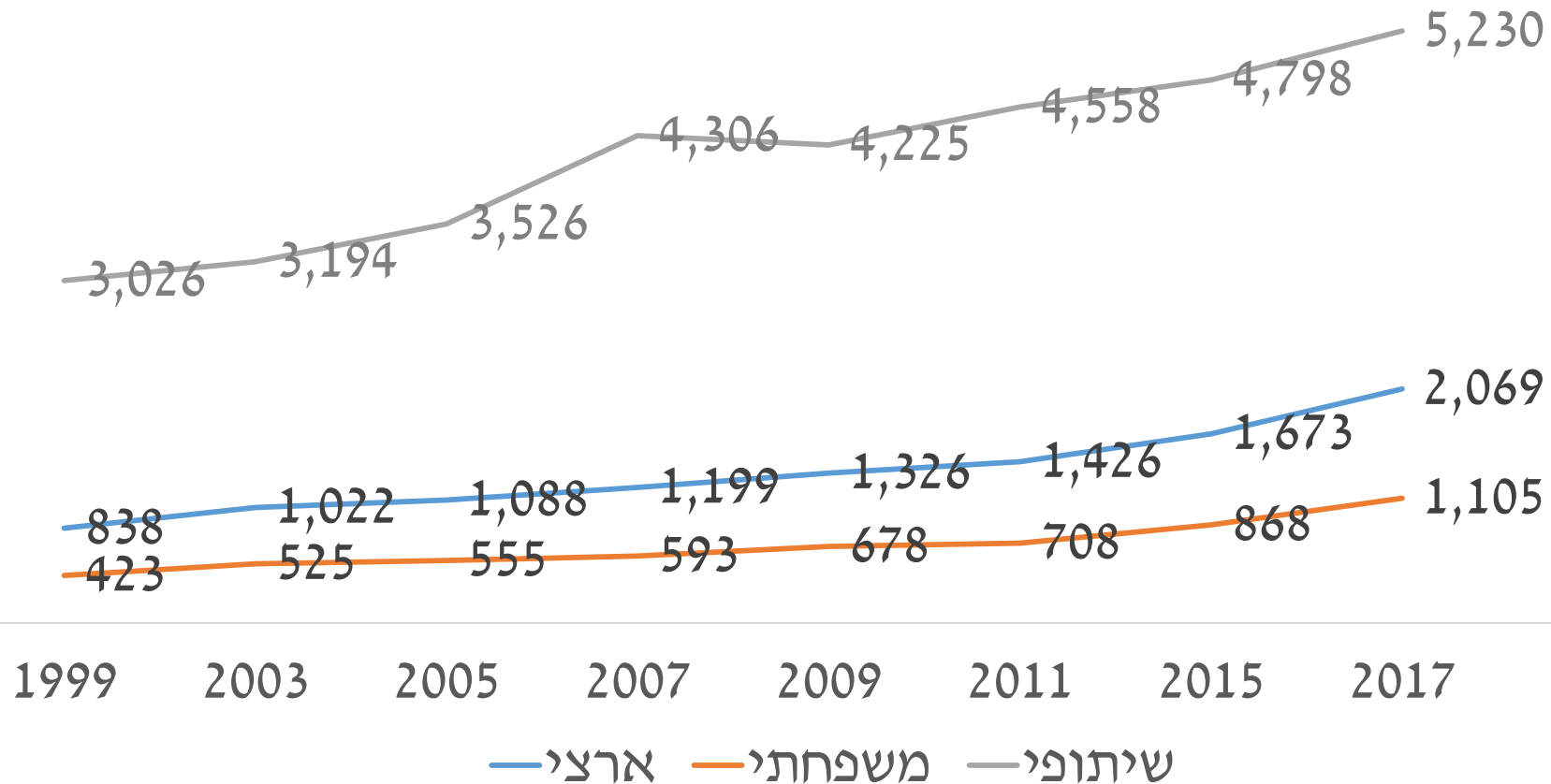
שינוי מבני במגזר המשפחתי

שינוי מבני במגזר המשפחתי

התפלגות יצור החלב, משפחתי, פרות במשק

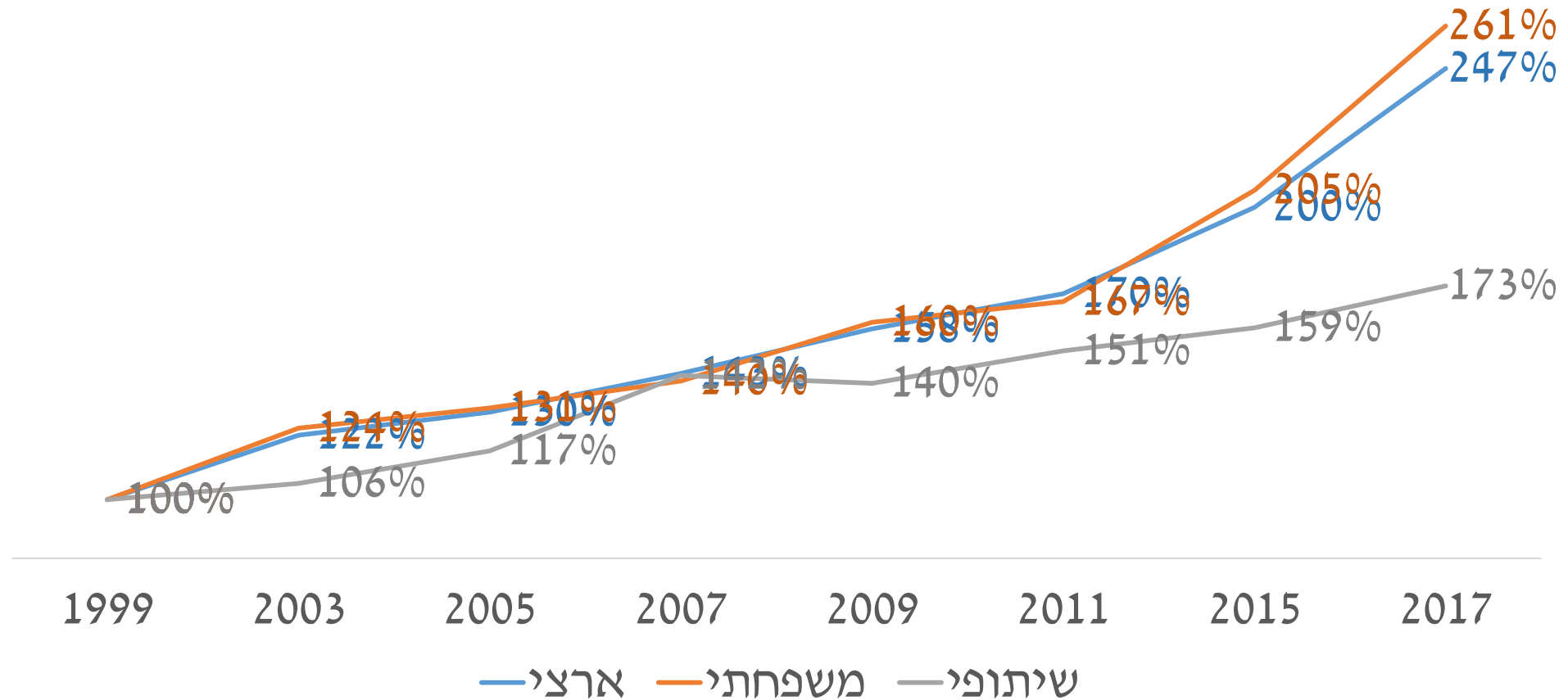

חלב מיוצר למשק באלפי ליטר

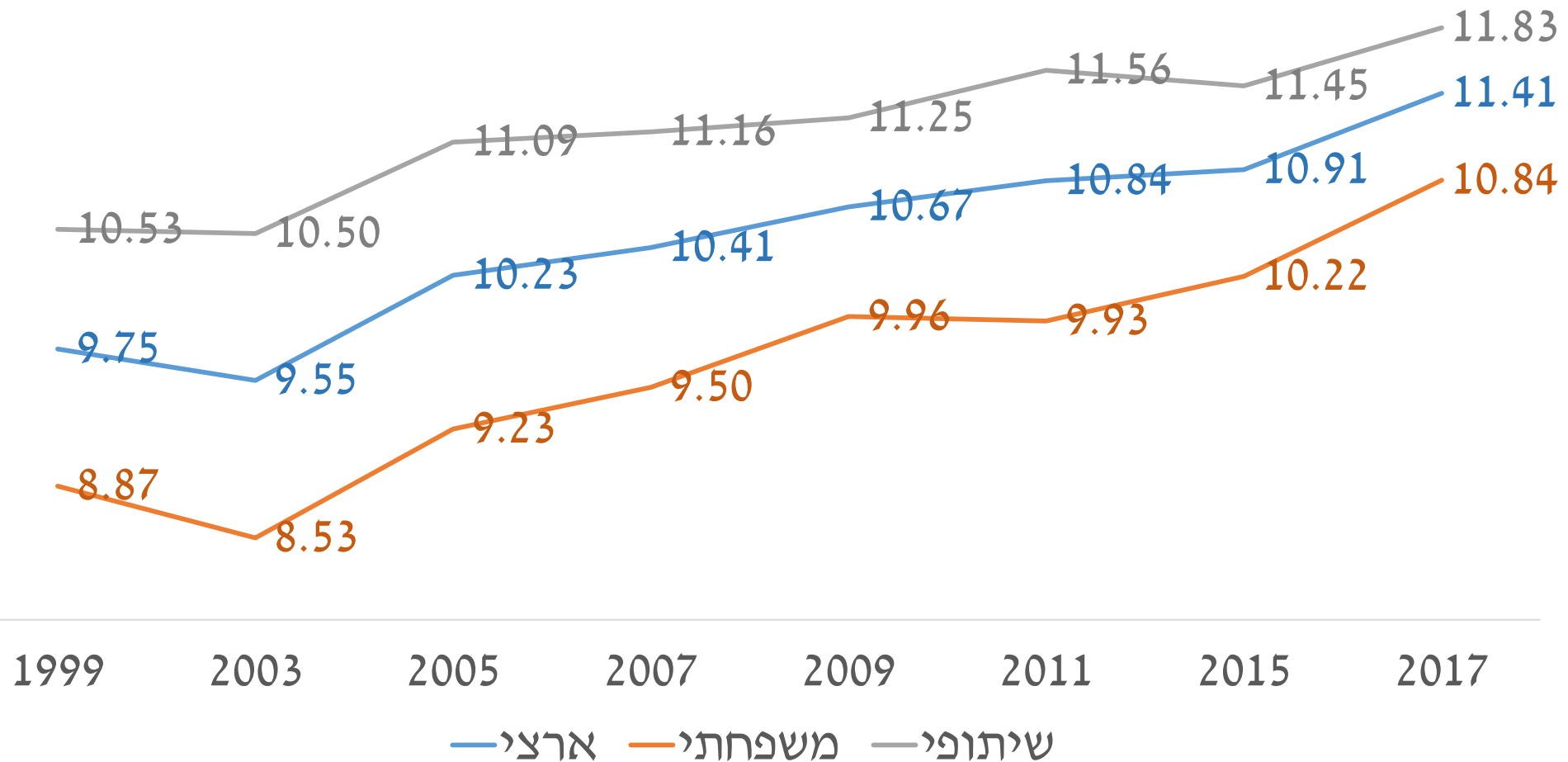

קצב גידול היחידות העסקיות

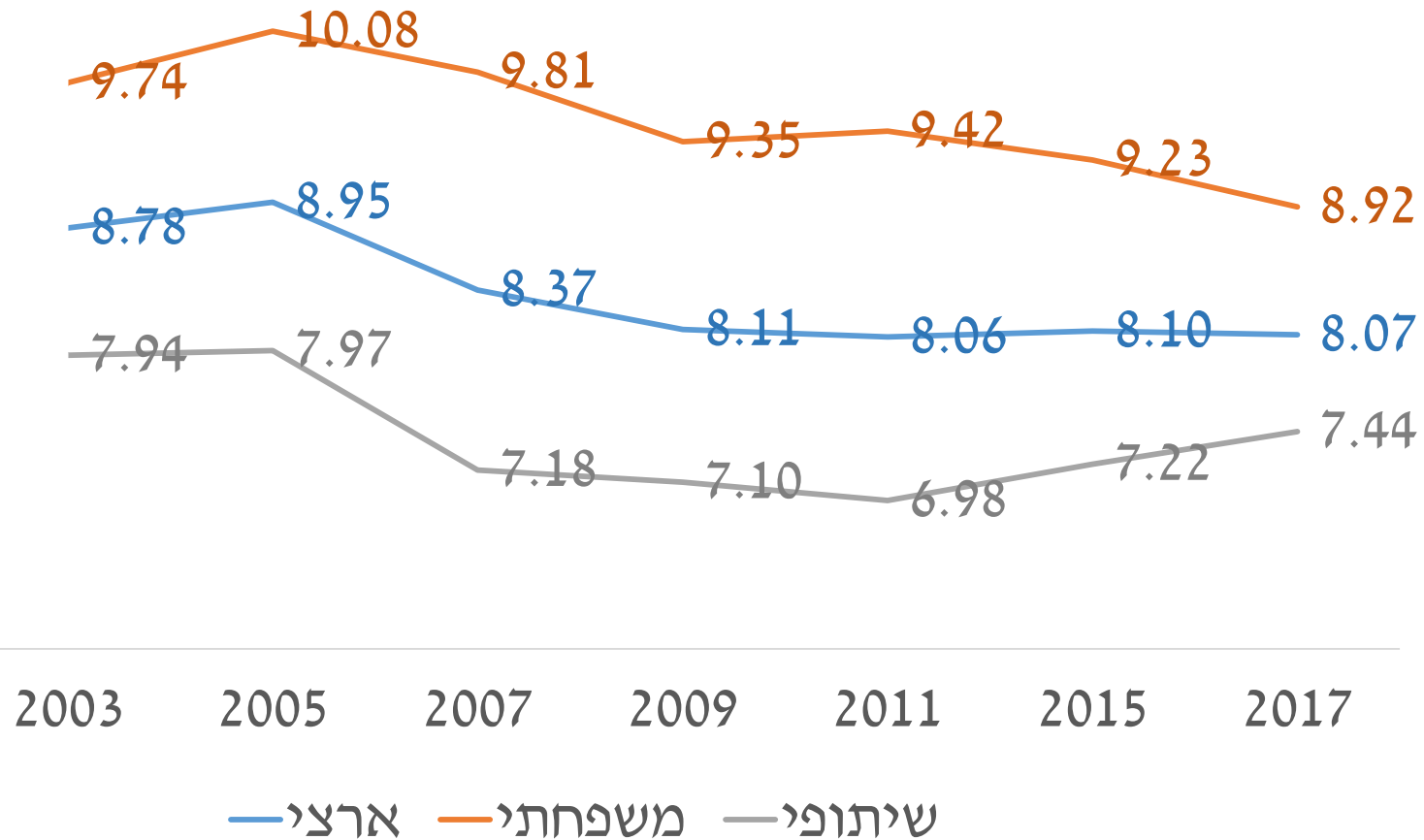
יצור חלב ממוצע במשק, שינוי באחוזים

חלב באלפי ליטר בשנה לפרה

ימי עבודה לפרה

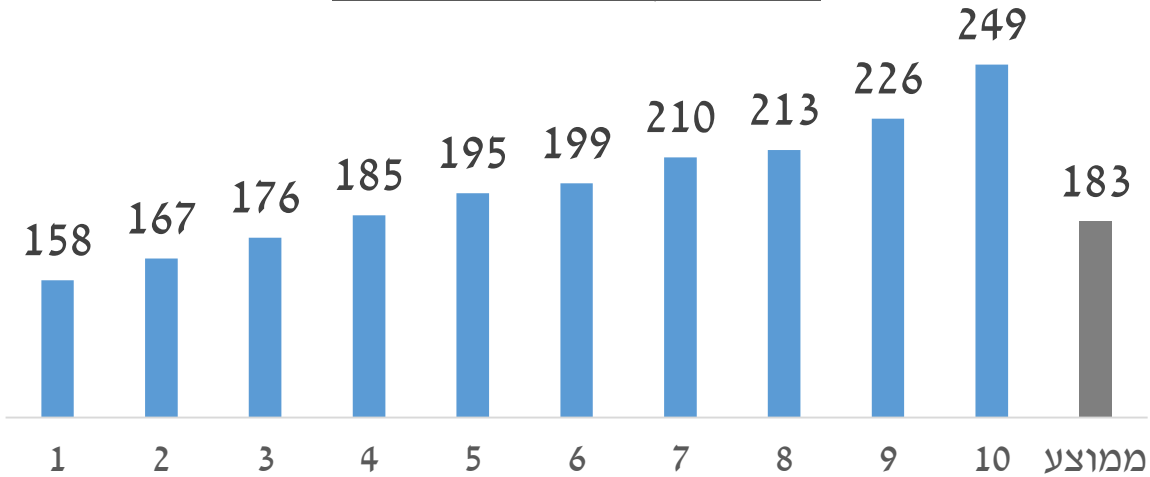
רפתות משפחתיות מעל 100 פרות למשק, עיקרי הנתונים האגרוטכניים

<u>מזה התרחש בשנתיים 2015 - 2017</u>	<u>שינוי 2011 - 2017</u>	
17%	30%	חלב בתמורה למשק, אלפי ליטרים
11%	21%	פרות למשק, חולבות ויבשות
5%	7%	חלב משווק לפרה, ליטר
4.5%-	6%-	ימי עבודה לפרה

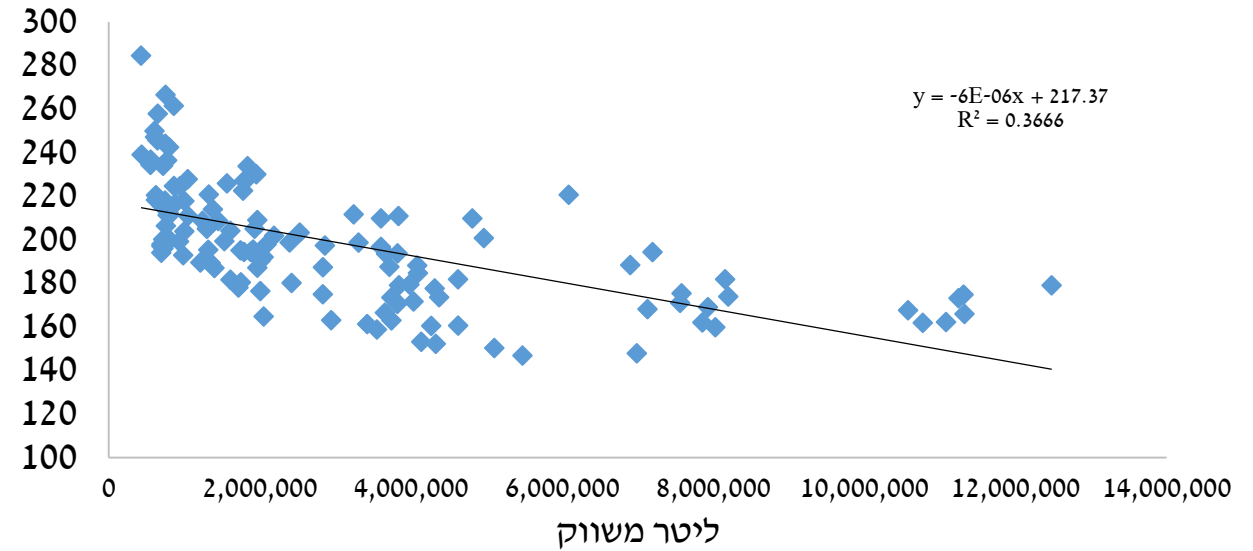
האם יש יתרון לגודל?

עלות נטו, אגורות לליטר, 2017

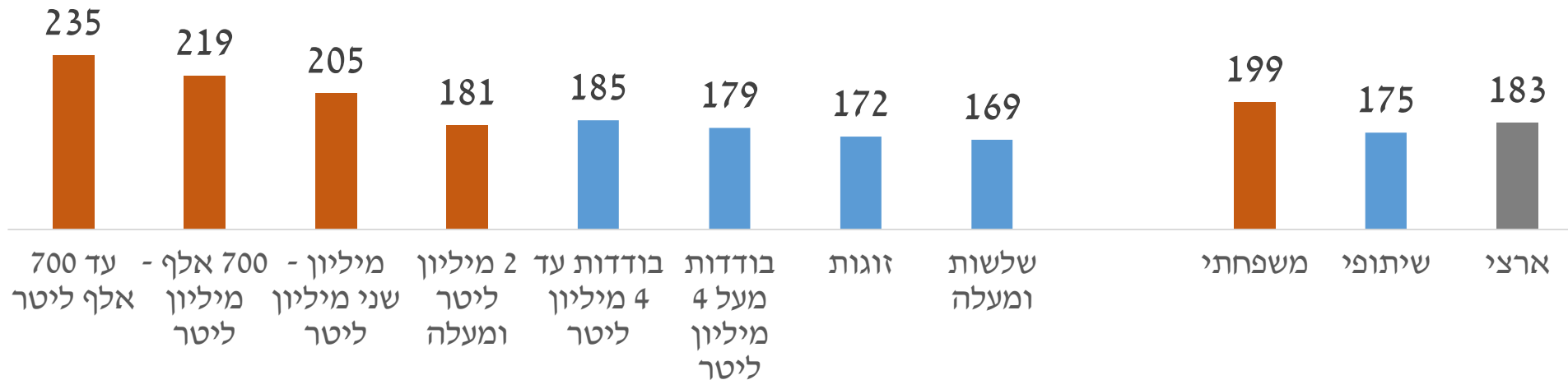
ממוצע, לפי עשירונים

אוכלוסיית המדגם

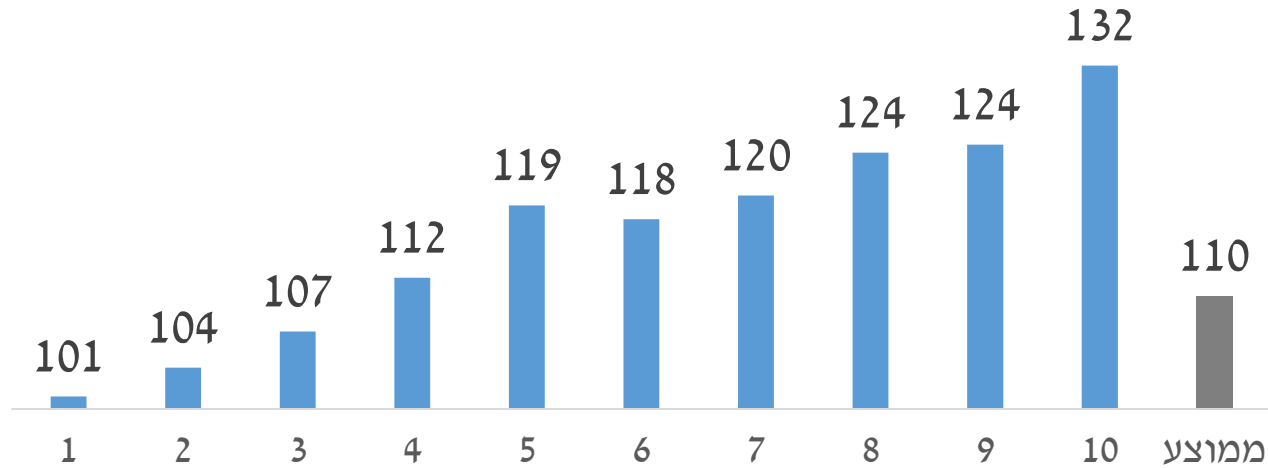

ממוצע, לפי גודל

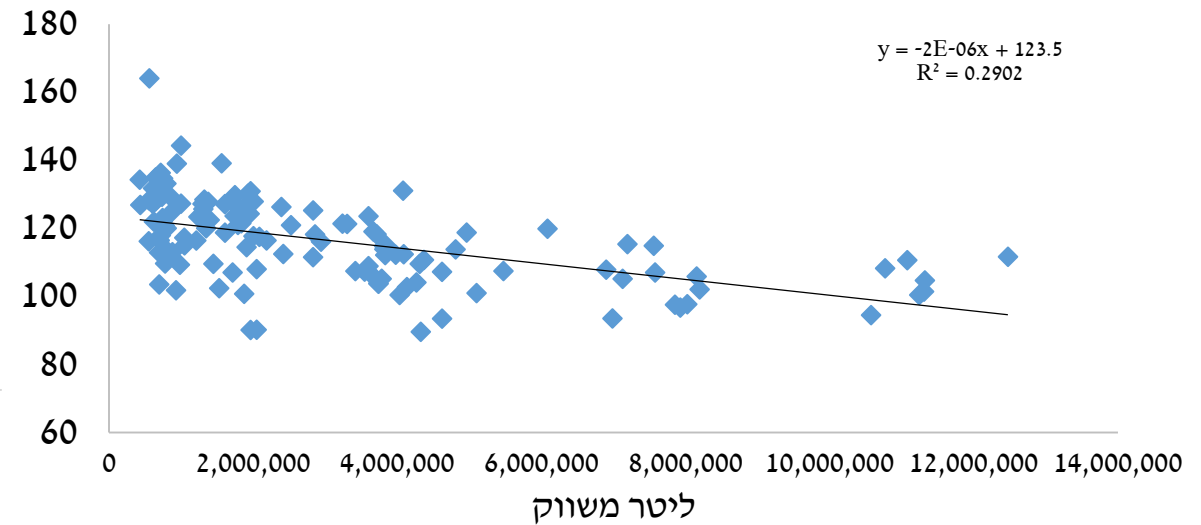

עלות מזון, אגורות לליטר, 2017

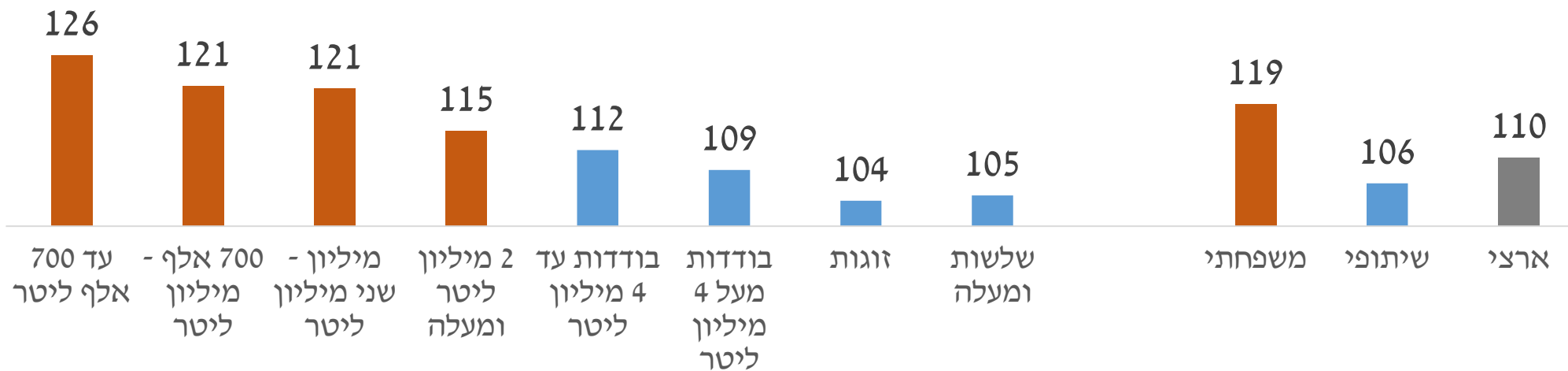
ממוצע, לפי עשירונים

אוכלוסיית המדגם

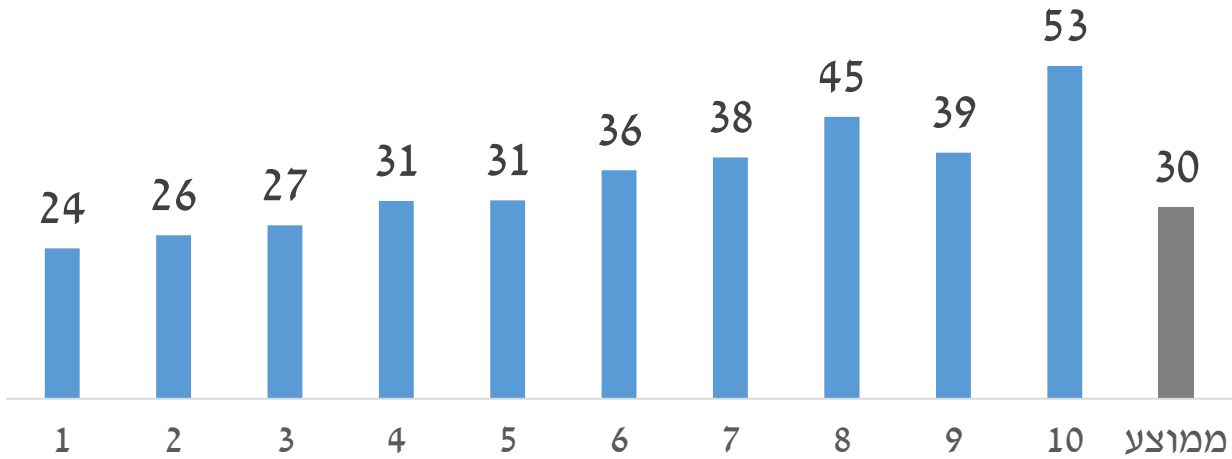

ממוצע, לפי גודל

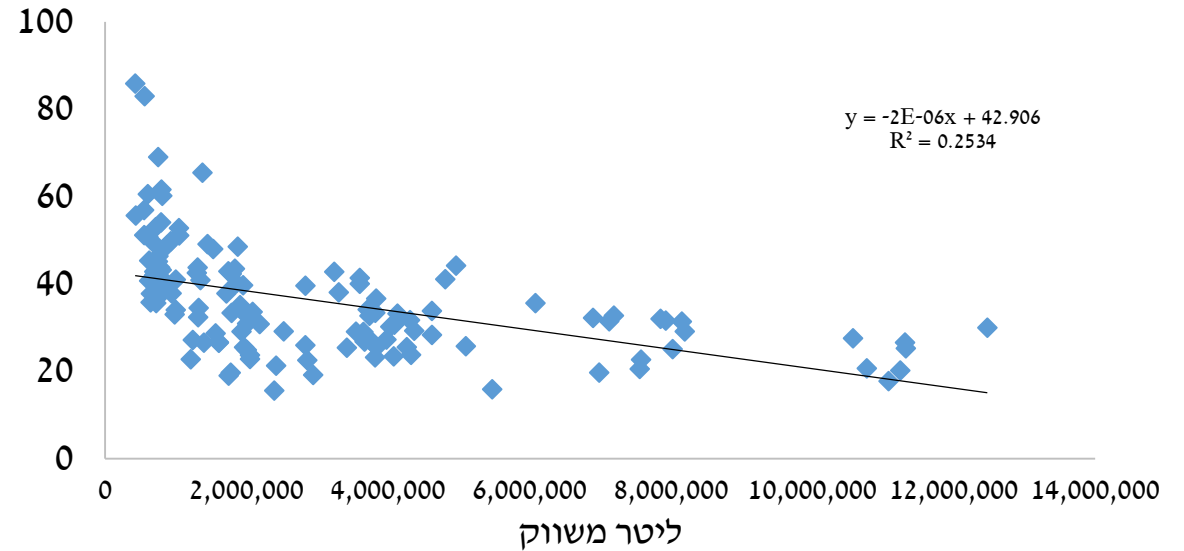

עלות עבודה, אגורות לליטר, 2017

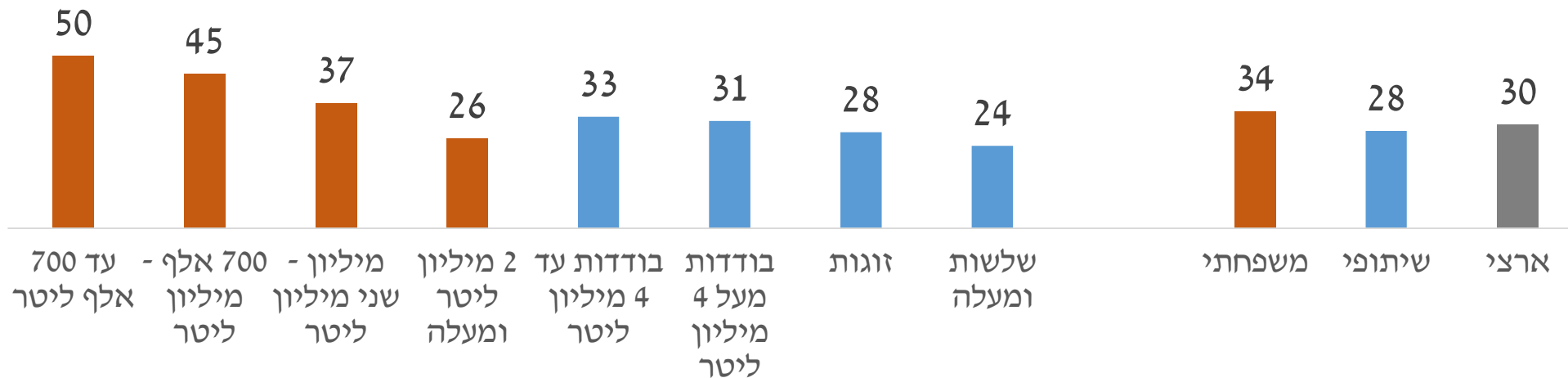
ממוצע לפי עשירונים

אוכלוסיית המדגם

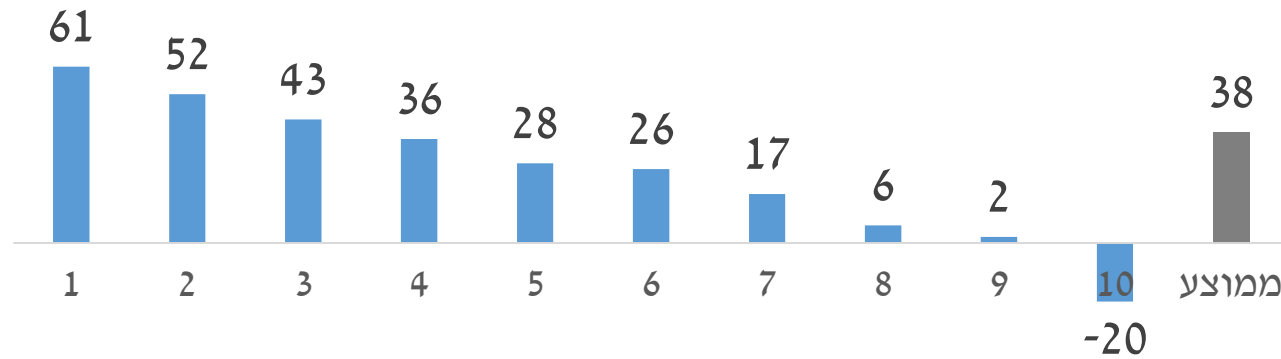

ממוצע, לפי גודל

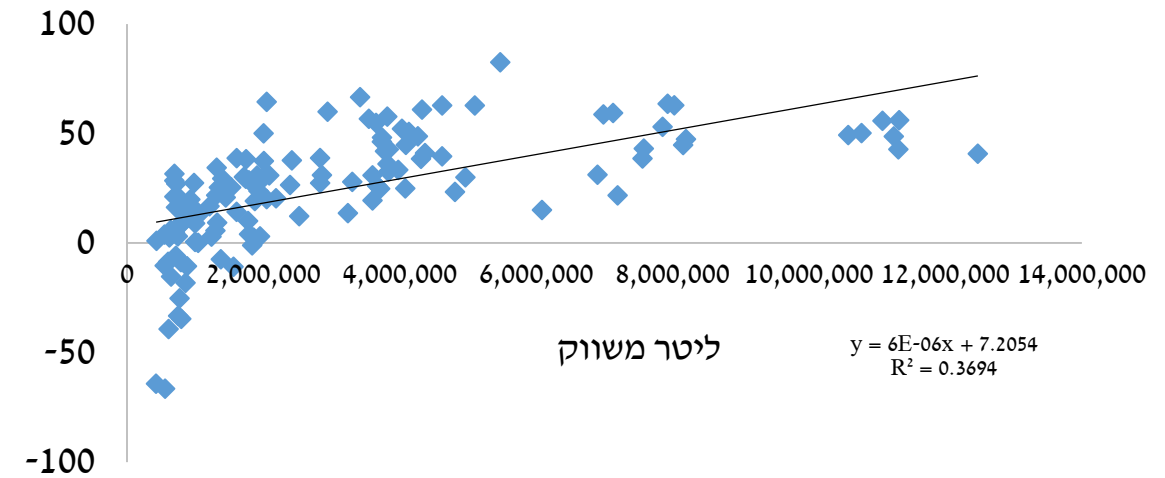

רווח לפני פחת ומימון, אגורות לליטר, 2017

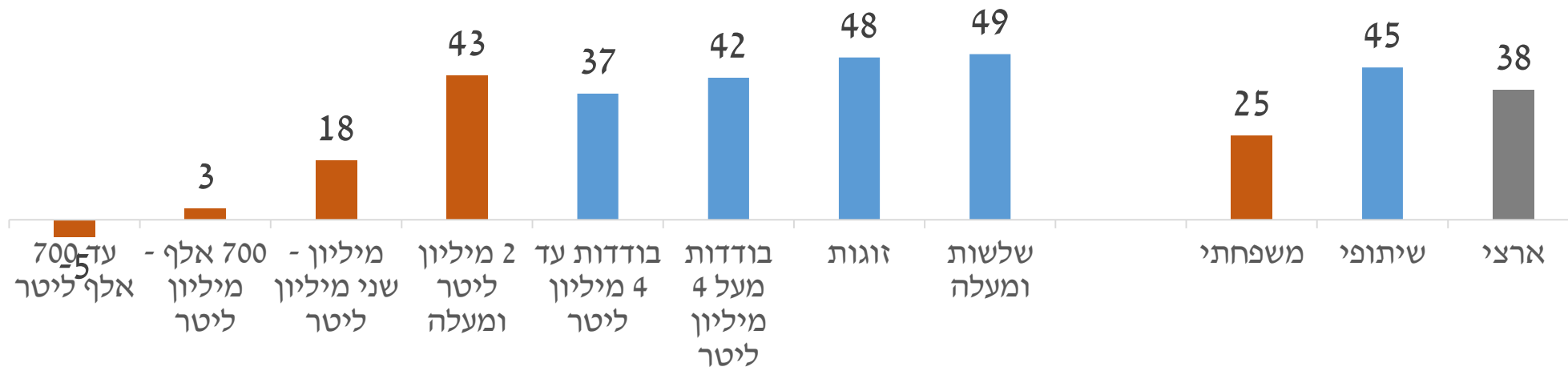
ממוצע, לפי עשירונים

אוכלוסיית המדגם

ממוצע, לפי גודל

האם אנחנו חוזרים על טעויות האיחוד האירופי?

מרחב התמרון להשקעות בענף, 2021

2021: תיאור סכמתי של רפת תיאורטית ממוצעת, שקלים לליטר

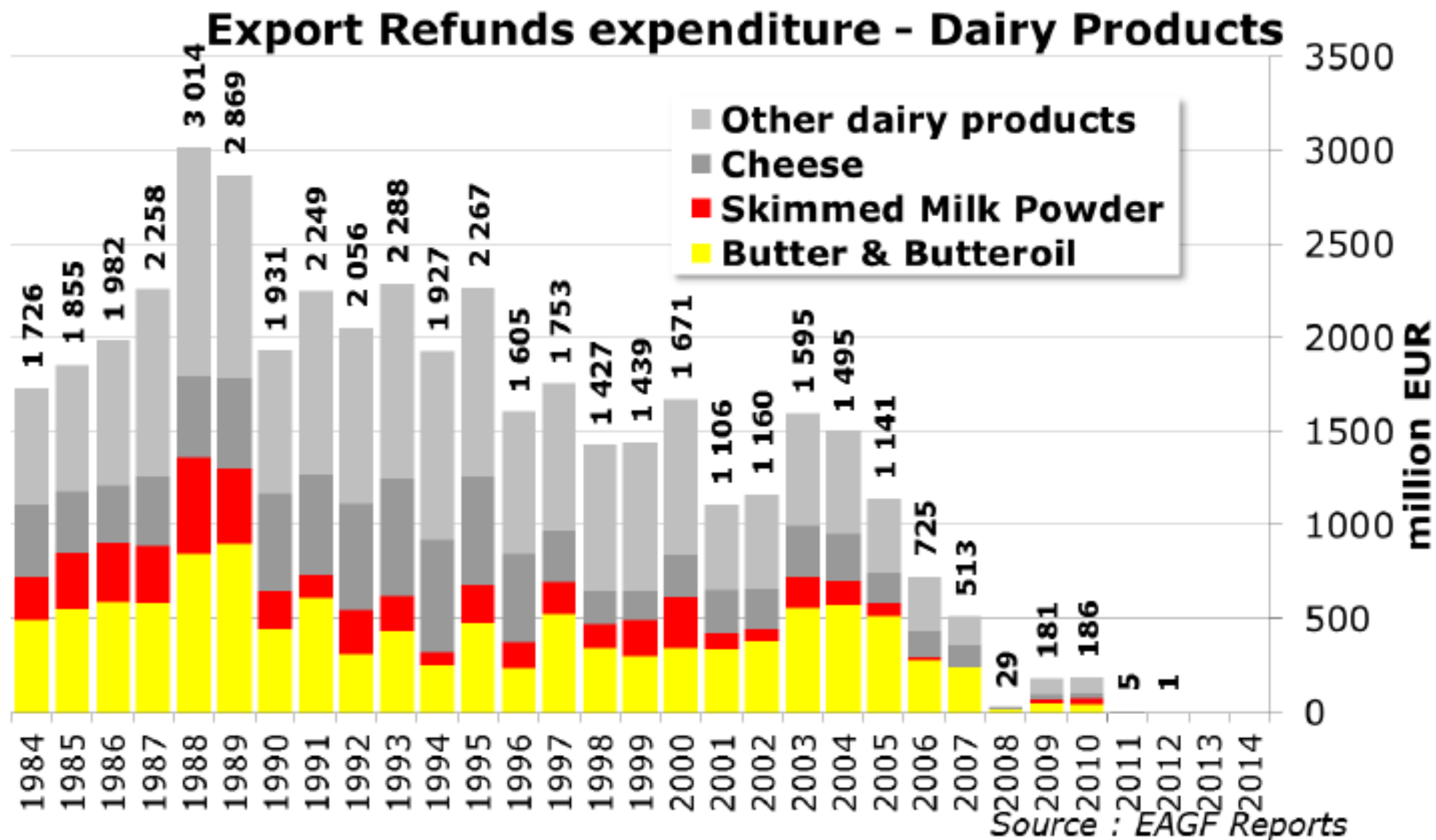
הון דומם	הון חי	מכסה	מענק	סה"כ הון	EBITDA	יחס EBITDA להון
1.5	1.0	2.3	0.2	4.6	0.2	5%
2.5			0.2	2.3	0.2	9%

השפעת מתווה הסכם, לשנת 2021:

- ירידה של 20 אגורות ברווח
- מענקי השקעה ממוצעים: 10 אגורות לליטר בשיתופי, 40 אגורות לליטר במשפחתי
- קושי לבצע השקעות
- הגדלת היבוא תרוקן את המכסה מתוכן, אך משטר המכסות ממשיך להתקיים
- חשש לפגיעה ברפתות שהשקיעו בהתייעלות
- האם ירדו מחירי מוצרי חלב לצרכנים?
- נדרשים פתרונות יצירתיים
- הרפתנים מוחלשים בקצה שרשרת הערך, האם אנו חוזרים על טעויות האיחוד האירופי?

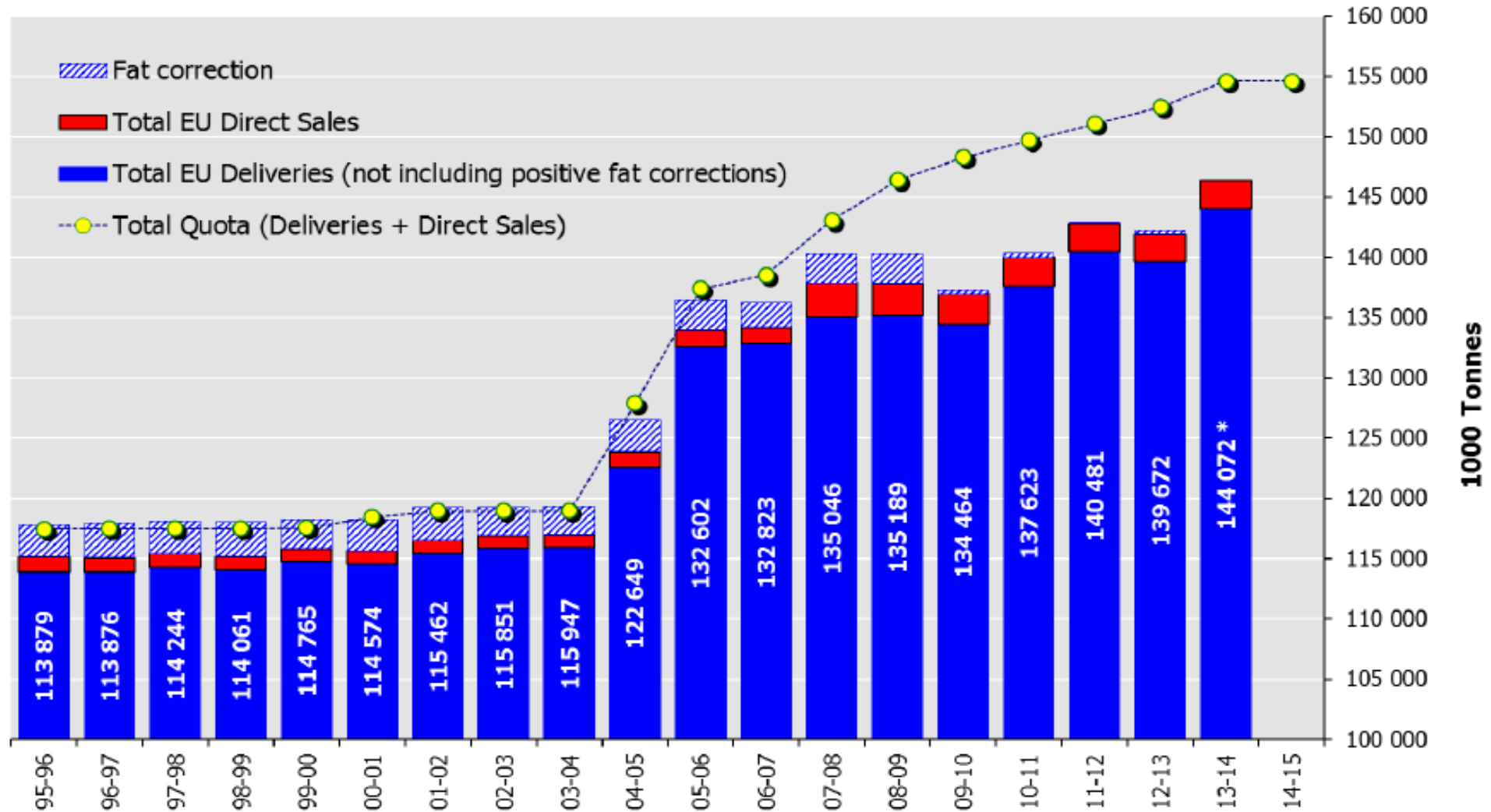
תהליך הגלובליזציה באירופה

תהליך ביטול המכסות באירופה

המחיר הממוצע של מיכסה באיחוד האירופי ירד מ 60 סנט ב 2005 ל 19 סנט ב 2011.

Evolution of EU Milk deliveries and Direct sales versus quota

* : includes a negative fat correction of - 46 000 T

- שרשרת הערך אינה מתפקדת ואינה הוגנת
- הרפתנים עומדים למול שוק תנודתי נטולי כלי הגנה
- חובה לחזק את עמדת המיקוח של הרפתנים בתוך שרשרת הערך בטרם ביצוע שינויי

משטר

נדרש שינוי תפיסתי

- להיות שחקנים גלובאליים
- לייצר מוצרים מן החקלאות
- לאזן סיכונים באמצעות שותפויות, בינ"ל, חוצות אזורים, חוצות ענפים. במטרה:
- שליטה בשרשרת הערך
- גיוון תיק ההשקעות
- פיתוח ביטוחי הכנסה
- השבחת הניהול והמומחיות
- מו"פ
- גיוס הון ומענקים